

UN COSTUMARI ROSSELLONÈS EN CLAU NOSTÀLGICA: QUAN LA SANG ERA MÉS ESPESSA QUE L'AIGUA

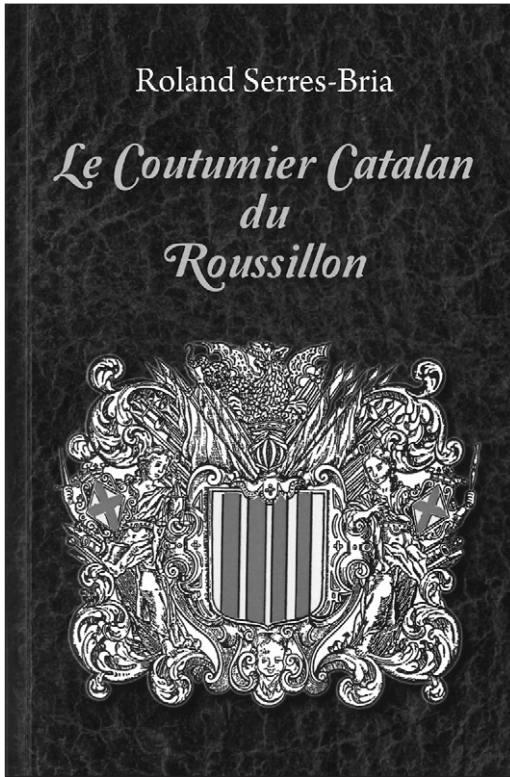
PEP VILA

SERRES-BRIÀ, ROTLLÀ. *LE COUTUMIER CATALAN DU ROUSSILLON. TRADITIONS POPULAIRES D'HIER ET D'AUJOURD'HUI.*

(Edició d'autor. Sant Esteve, 2017) 331 p.

Rotllà Serres-Brià (Toluges, 1929), fi musicòleg, exdirector d'una coral (L'Oliu Tolugenc), organista, compositor, historiador, després de la seva jubilació com a mestre l'any 1980, ha anat esmerçant bona part del seu temps de lleure en la recerca i la publicació d'articles, opuscles, llibres, la majoria sobre temàtica rossellonesa, d'història local, temes religiosos, etc. També fou col·laborador d'Albert Manent en el *Diccionari d'història eclesiàstica de Catalunya*. Heus aquí uns quants títols escollits de la seva interessant producció, mal coneguda a l'altra banda de la ratlla: *Le Patrimoine du Roussillon: présenté par localités*, Perpinyà (Société agricole, scientifique et littéraire des Pyrénées-Orientales, 2013); *Aspects du culte marial en Roussillon et Catalogne*, Perpinyà (Association pour la valorisation du patrimoine Chrétien roussillonnais, 2012); *L'Eglise Sainte Marie de Toulouges*, Sant Esteve (Les Presses Littéraires, 2009); *Les ermitages du Roussillon et leurs ermites*, Perpinyà (Société agricole scientifique et littéraire des Pyrénées-Orientales, 2003); *L'incivisme des Roussillonnais sous la Révolution* [textes réunis et commentés par...] (Salses-le-Château, 1995), *Itinéraire catalaniste pour le Roussillon*, 1989.

En totes les seves publicacions s'hi veu l'interès de l'autor per explicar als rossellonesos de tota la vida i als nouvinguts a aquelles terres d'expressió i de cultura francesa, molts dels quals s'han instal·lat en aquest racó de l'Hexàgon, la realitat nord-catalana, sovint menystinguda i amagada, oblidada dels circuits oficials, sense gairebé premsa, televisió, ràdio, ensenyament on poder divulgar-la i exercir-la. Si la llengua materna de més del noranta per cent dels catalans del nord és el francès, segons l'última enquesta d'usos lin-

güístics, si només el 5,7% de la població la tenen com a llengua d'ús habitual és difícil assegurar un substrat català en unes comarques on la transmissió familiar del català septentrional es va aturar fa un parell de generacions.

De fet el costumari és dedicat a tots els nord-catalans que estimen la llengua i la cultura catalanes més enllà de quatre tòpics folklòrics sobre la cargolada, l'home i la dona rossellonesa que ballaven sardanes i bevien amb porró. Fer aproximacions a aquesta realitat polièdrica no ha estat feina fàcil quan el gust fran-

çès ho ha envaït gairebé tot i la ignorància és tan atrevida. Davant tantes mancances qualsevol aportació feta amb rigor i coneixement de causa ha de ser benvinguda. En el cas de l'estudi de les tradicions populars Serres-Brià és continuador de l'obra d'Horace Chauvet, de Joan Amade, de Josep Sebastià Pons, de Carles Grandó, d'Esteve Caseponce, de Charles Bauby, de Pere Verdaguer, de Josep Deloncle, fundador del Museu de les Arts i Tradicions Populars, Casa Pairal, situat al Castellet de Perpinyà, etc. En altres moments de la nostra història des dels campanars del Rosselló s'administrava bona part del temps laic dels pobles. Les pràctiques devotes sovintejaven en l'espai rural nord-català. És aquella realitat que explicava Bosch de la Trinxeria en les seves novel·les, estudis i treballs folklòrics.

Avui ens aturarem en la ressenya i valoració de la darrera de les seves publicacions, *Le Coutumier Catalan du Roussillon. Traditions populaires d'hier et d'aujourd'hui* (2017), bellament il·lustrat amb fotografies, gravats, alguns d'indubtable interès perquè són gairebé exemplars únics provinents de la seva col·lecció particular. Com assenyala Serres-Brià en el pròleg el mot

llatí *traditio* significa l'acció de fer passar a d'altres, de transmetre un llegat, una llengua, uns costums, uns cants, unes pautes culturals. Què en sabem, d'aquest llegat que es va interrompre en un lent degoteig des de 1659? Ben poca cosa. Què en resta, d'aquell imaginari? Gairebé res. Tot ha quedat prou trinxat! Ara gairebé és una civilització perduda, alienígena. L'any 1939 aquesta consciència catalana es va enfortir amb l'arribada de milers de refugiats provinents de l'altra Catalunya. Ara per ara, com arreu, trobem a faltar, però, més barreja generacional perquè segons quines tradicions tirin endavant.

Després de recollir una sèrie d'opinions de diversos autors sobre la idiosincràsia del poble rossellonès, Serres-Brià traça l'evolució de la vestimenta de cos i de cap d'homes i dones, sobre l'hàbitat rural, les etapes de la vida, les diverses creences, els rituals, la medicina popular, la meteorologia, les ermites, el calendari tradicional (de gener a desembre), els goigs, el cançoner tradicional, el vessant musical en un sentit ampli, des dels balls populars (contrapàs, corrandes, balls de cerimònies) a la sardana que en els darrers anys ha anat perdent pistonada, els jocs, la festa major, la cuina i la taula en un sentit ampli, la importància de la literatura oral, etc. Per la meua banda, jo hauria donat més relleu i protagonisme en aquest costumari als cicles de la vida de l'home, a la figura i obra de Jacint Verdaguer, a l'entrellat de llegendes amb què teixeix *Canigó*, als Jocs Florals, amb l'acadèmia de la Ginesta d'Or, a la importància social que tingué la representació del drama de la passió. Josep Sebastià Pons afirmava que aquesta era l'obra del teatre català per excel·lència.

Salvant totes les distàncies possibles i buscant un símil podríem dir que el costumari rossellonès de Serres-Brià és com el germà petit del *Costumari català* de Joan Amades, adaptat, això sí, a aquesta realitat, demogràficament molt més reduïda i més empobrida socialment i econòmicament. En el cas de les terres del nord, la societat que va crear tots aquests signes distintius gairebé és desapareguda, fou molt més afectada pels esdeveniments i per la realitat econòmica, cultural i social francesa, que fa segles que malda per intentar canviar i fer desaparèixer la base social com és la llengua en què aquesta literatura és escrita i practicada (Jordi Carbonell *dixit*). Des de 1789 la Catalunya del Nord es troba sota la influència directa de la Revolució Francesa, d'aquesta ideologia imperialista que ha destruït totes les altres cultures regionals presents al territori. El costumari rossellonès mantenia en molts aspectes una unitat de fet amb el català, el valencià o el mallorquí, els gèneres populars i semipopulars eren els mateixos (goigs, romanços,

Sant Sopar, escultura en fusta policromada del segle XVII. Aquest conjunt havia pertangut a la capella de l'Hospital de Perpinyà. Sabem que en aquest centre s'hi representava el drama de la Passió a benefici dels pobres ingressats. Gentilesa de la Casa Pairal de Perpinyà. Museu català d'arts i tradicions populars.

proverbis, teatre religiós popular, cançoner, refranyer, etc). Era una cultura adreçada a la gent poc culta, pagesos, menestrals, sostinguda per l'Església i per un clergat espiritual que mantenia lligams amb els germans del sud, que no depenia dels poders polítics francesos. En canvi, la literatura culta ja anava per uns altres camins. La burgesia, els professionals aviat van girar l'esquena a la realitat catalana.

Serres-Brià escriu un capítol, "Coutumes venues du sud", en el qual explora tradicions que a poc a poc han arrelat en l'imaginari col·lectiu: els gegants, els castellers, Sant Jordi. Llàstima que el tió i la festa de Reis encara no hi siguin presents.

A la fi del llibre (p. 312-324) hi figura un glossari català-francès molt útil perquè el lector d'expressió francesa es pugui familiaritzar amb una colla de mots i de girs que formen part de la memòria rossellonesa.

Fins a la Primera Guerra Mundial molts rossellonesos eren encara dipositaris d'una cultura catalana de tradició oral, de la saviesa dels nostres passats, de la sagrada subconsciència que anomenem tradició. El llibre que fa permanent aquest efímer és, doncs, un reflex de la vida intel·lectual i cultural catalana tal com feia cent anys existia al Rosselló. La seva lectura obra noves expectatives i posa les bases per a noves recerques sobre la particularitat rossellonesa. Aquest és un nou punt de partença des d'on recomençar. Crec recordar que fou Chesterton qui afirmava que la tradició és la cosa més democràtica de totes, perquè és simplement una democràcia dels morts com dels vivents.

NORMES PER A LA PRESENTACIÓ D'ORIGINALS A L'INSTITUT D'ESTUDIS GIRONINS

L'Institut d'Estudis Gironins publica cada any un volum dels Annals, a través del qual vol donar a conèixer les recerques i les investigacions que fan els membres de l'entitat i els estudiosos d'altres institucions científiques i culturals, convidats a participar en homenatges i miscel·lànies que desitgin publicar-hi.

L'àmbit territorial dels treballs: estudis, edició de textos i documents, ressenyes, crítiques, etc., serà preferentment el de les comarques gironines, Catalunya i els Països Catalans. El consell editorial també acceptarà publicar altres investigacions sobre les realitats històriques, socials i culturals que estimi convenients.

Per tal d'assegurar una publicació homogènia i unitària es dicten les següents normes obligatòries sobre la presentació i publicació d'originals:

1. Els autors han d'enviar o presentar a la seu de la secretaria de l'IEG (C. Murral·la, 2, 17004 Girona, correu: info@ieg.cat), els treballs ben redactats, polits, definitius, amb un màxim de 30 folis, escrits a una sola cara, a doble espai, incloses les notes, els apèndixs documentals, il·lustracions, mapes o gravats. S'aconsella enviar-los per correu electrònic. No s'admetran esborranys ni treballs mal redactats o amb faltes d'ortografia. Tampoc s'acceptaran treballs ja publicats o en curs d'edició en altres publicacions. Les llengües de publicació dels "Annals" són el català i el castellà. També s'accepten articles en francès, anglès, alemany i italià.

2. Els treballs més llargs de 30 folis també podran ser admesos si la junta ho considera convenient. Cada treball portarà a la primera plana el títol en majúscules amb el nom de l'autor o autors en minúscula, i el nom de l'entitat a la qual representa. El text es pot estructurar en subcapítols, subapartats, notes, annexos i bibliografia que duren els títols convenientment subratllats. Només s'admetran les abreviacions més usuals: fig., pàg., aprox., per ex., aC (abans de Crist), dC (després de Crist), s/d, etc. En les xifres suprimirem els punts (any 1992). Els textos i les citacions inclosos en altres llengües han d'anar en cursiva o subratllats. Els punts cardinals s'escriuran amb minúscules i sencers. En la transcripció de textos catalans antics, si l'autor no dóna cap criteri, es recomana fer servir les normes d'edició de la col·lecció "Els Nostres Clàssics" d'Editorial Barcino.

Bàsicament consisteixen en la separació de mots aglutinats, l'ús de punts volats i l'apostrofació, la normalització de majúscules i minúscules, de la "i/j, u/y", etc. L'accentuació i la puntuació són les del català actual. Per governar-se millor en el món de les cites i de l'edició de textos, recomanem el llibre de Josep M. Pujol i Joan Solà, *Ortotipografia. Manual de l'autor, l'autoeditor i el dissenyador gràfic*, Columna, Barcelona, 1995.

3. El consell editorial de l'Institut d'Estudis Gironins es reserva el dret de no publicar aquells treballs que per defectes de redacció, de presentació o de contingut no s'adaptin a aquesta normativa de publicació d'originals. La junta de govern de l'Institut pot rebutjar també aquells estudis que no tinguin prou qualitat científica o bé que mostrin greus defectes de metodologia en la seva elaboració. Només l'autor és responsable del contingut de l'article, especialment quan es tracten aspectes ideològics o es donen opinions molt personals.

4. Dins el text, les cites bibliogràfiques es poden fer de dues maneres. La que s'imposa més és l'anglosaxona: (Bloch, 1969), (Nolla & Casas, 1984) o (Fabre et al., 1991), segons si la publicació a la qual es refereix sigui d'un, dos o més de dos autors. Si cal indicar les pàgines: (Bloch, 1969, pàg. 53), (Esteva, 1993, pàg. 64-67). Si un autor citat en el text té més d'una publicació referenciada en un mateix any caldrà assenyalar-ho de la següent manera: (Pla, 1990a), (Pla, 1990b), etc.

Aquests títols aniran ordenats per rigorós ordre alfabètic de cognoms i dins del mateix cognom, per anys, seguint aquestes indicacions: si es tracta d'un llibre, el cognom en majúscules, una coma i el nom o la inicial. Si es tracta de dos autors, després del cognom i nom (o inicial) del primer, la copulativa i a continuació el nom (o inicial) i el cognom del segon autor, seguit de la data de publicació entre parèntesis, dos punts i el títol complet del llibre en cursiva (o subratllat), l'editorial si es vol, el lloc o llocs d'edició i si sembla oportú, entre parèntesis, la col·lecció on s'ha publicat l'obra:

BLOCH, R. (1969). *L'épigraphie latine*, Presses Universitaires de France, París ("Que sais-je?", núm. 534).

NOLLA, J. M. i J. CASAS (1984). *Carta arqueològica de les comarques de Girona. El poblament d'època romana al nord-est de Catalunya, Girona...*

En el cas que signin el treball més de dos autors, cal donar tots els noms:

FABRE, G., M. MAYER i I. RODÀ (1991). *Inscriptions romaines de Catalogne*. III. Géronne, París...

Si un autor o autors ténen més d'una publicació esmentada en el text en un mateix any farem les cites de la manera següent:

PLA, J. (1990a): *La pesca de la tonyina*. Sitges.

PLA, J. (1990b): *Les salaons. Estat actual d'aquesta indústria*. Barcelona.

Si el que citeu és un article d'una revista, seguirem la mateixa normativa però de la manera següent: cognom i nom (o cognoms i noms), l'any de publicació entre parèntesis, dos punts i el títol de l'article complet, una coma, i a continuació el nom de la revista en cursiva (o entre cometes), el número i si s'escau, entre parèntesis, el lloc de publicació i, finalment, les pàgines que ocupa l'article dins de la publicació. Si citeu un congrés o un llibre que hagi estat editat a cura d'un o uns autors, aquests cal que constin darrera del títol del congrés o volum, entre parèntesis, indicant (editat per...) o (a cura de...)

Exemples:

- CARBONELL, J. (1990-1991): *Entorn a un poema catul·lià d'Antonio Agustín*, "Annals de l'Institut d'Estudis Gironins, XXXI, pàg. 141-153.
- LLINÀS, J. i J. SAGRERA (1993): *Una construcció alt-imperial a Llafranc. Fases, estratigrafia i materials*, "Cypsela", X (Girona), pàg. 105-127.
- NIETO, F. J. (1984): *Algunos datos sobre las importaciones de cerámica "Phocaeen Red Slip" en la Península Ibérica*. "Papers in Iberian Archaeology" (editat per T.F.C. Blagg, R.F.J. Jones i S.J. Keay), Oxford, pàg. 540-551 (BAR International Series 193 (II)).
- AQUILUÉ, X., R. MAR, J.M. NOLLA, J. RUIZ DE ARBULLO i E. SANMARTI (1986): *Una lápida dedicada a M. Iunius Silanus aparecida en el foro romano de Ampurias*, "Actas de la reunión sobre epigrafía hispánica de época romano-republicana", (Saragossa, 1983), pàg. 151-156.

També s'accepten les notes a peu de pàgina, el sistema de cites tradicional. En aquest cas, dins del text, s'han de posar els números correlatius que remetent a la nota a peu de pàgina. Dins de les notes, les cites es faran tal com hem indicat abans:

1. Vegeu, per exemple, CASAS, J., J. MERINO i V. SOLER, *Noves observacions sobre la ceràmica d'època romana de la vila de Tolegassos (Viladamat, Alt Empordà)*, "Cypsela", X, 1993, (Girona), pàg. 133.

o, si es tracta d'un llibre:

33. PLADEVALL, A., *Guillem de Mont-rodon Mestre del Temple i tutor de Jaume I*, Editorial Base, Barcelona, 1976, pàg. 54.

Si en un moment donat cal en una nova nota a peu de pàgina tornar a citar una publicació ja esmentada no cal repetir, completes, les referències sinó que ho farem així: 103. Consulteu, CASAS et al. *Noves observacions...*, citat pàg. 137-138. També es pot fer servir el sistema llatí de notes, op. cit. subratllat per convertir-se en cursiva).

o,

114. PLADEVALL, *Guillem de Mont-rodon...*, citat, pàg. 819.

5. La citació de les figures dins el text es farà en el lloc apropiat, de la següent manera: (fig. 3)... (fig. 1, 12). Els gravats, dibuixos o fotografies han de ser de bona qualitat, preferentment muntats, a punt de publicar, amb escala gràfica, retolació i amb els peus del text, sempre que calgui. Quan sigui possible s'ha de citar la procedència de les fotos i qui n'és l'autor. Pel que fa a la iconografia (dibuixos, gravats) indicarem l'arxiu o biblioteca d'on provenen. A cada figura i a cada taula s'indicarà el nom de l'autor, el número d'ordre que tenen dintre del treball. La cita de documents inèdits d'arxiu es farà de la manera més completa possible per facilitar la seva consulta a futurs investigadors. També aconsellem descriure els manuscrits i les fonts inèdites amb la màxima cura i rigor.

6. Quan els autors corregeixin proves, galerades o paginades no podran modificar, escurçar o allargar el text, ni fer correccions d'estil. En cas que hi hagi diversos autors, les proves només s'enviaran al primer signant. Només es permeten les correccions purament ortogràfiques derivades d'un picatge incorrecte, o bé quan hi hagi problemes mecànics relacionats amb al conversió i compatibilitat entre arxius informàtics. L'autor es responsabilitzarà de les galerades corregides, que haurà de tornar en el termini de 10 dies. En el cas que l'autor/s hi afegeixi més text sobre les proves, el cost del nou picatge seà facturat directament als autors per la impremta.

Els autors rebran, sense càrrec, 25 separates per article publicat i un exemplar dels Annals. La junta no manté correspondència amb els autors dels originals enviats espontàniament. Els autors que desitgin un major nombre de separates, a càrrec seu, hauran de posar-se d'acord amb la impremta.

7. Els articles s'han d'encapçalar amb un resum del contingut del treball presentat en català i en anglès, d'un màxim d'unes cinc línies de text. També calen cinc paraules clau en les dues llengües.

PUBLICACIONS
DE
L'INSTITUT D'ESTUDIS GIRONINS

ANNALS DE L'IEG

Volum	I.	1946.	(exhaurit)	Volum	XXX.	1988-1989.
"	II.	1947.	"	"	XXXI.	1990-1991.
"	III.	1948.	"	"	XXXII.	1992-1993.
"	IV.	1949.	"	"	XXXIII.	1994.
"	V.	1950.	"	"	XXXIV.	1994.
"	VI.	1951.	"	"	XXXV.	1995.
"	VII.	1952.	"	"	XXXVI.	1996-1997.
"	VIII.	1953.	"	"	XXXVII.	1996-1997.
"	IX.	1954.	"	"	XXXVIII.	1996-1997.
"	X.	1955.	"	"	XXXIX.	1998.
"	XI.	1956-1957.	"	"	XL.	1999.
"	XII.	1958.	"	"	XLI.	2000.
"	XIII.	1959.		"	XLII.	2001.
"	XIV.	1960.		"	XLIII.	2002.
"	XV.	1961-1962.		"	XLIV.	2003.
"	XVI.	1963.		"	XLV.	2004.
"	XVII.	1964-1965.		"	XLVI.	2005.
"	XVIII.	1966-1967.		"	XLVII.	2006.
"	XIX.	1968-1969.		"	XLVIII.	2007.
"	XX.	1970-1971.	(exhaurit)	"	XLIX.	2008.
"	XXI.	1972-1973.		"	L.	2009.
"	XXII.	1974-1975.		"	LI.	2010.
"	XXIII.	1976-1977.		"	LII.	2011.
"	XXIV.	1978.		"	LIII.	2012.
"	XXV-I.	1979-1980.		"	LIV.	2013.
"	XXV-II.	1981.		"	LV.	2014.
"	XXVI.	1982-1983.		"	LVI.	2015.
"	XXVII.	1984.		"	LVII.	2016.
"	XXVIII.	1985-1986.		"	LVIII.	2017.
"	XXIX.	1987.		"	LIX.	2018.

SÈRIE MONOGRÀFICA

DR. LUIS BATLLE Y PRATS

La Biblioteca de la Catedral de Gerona desde su origen hasta la imprenta, XII + 136 pàgs. + 12 làms., Girona, 1947 (exhaurit).

FR. MANUEL CÚNDARO, O.F.M.

Historia político-crítico militar de la Plaza de Gerona en los sitios de 1808 y 1809. Introducción, transcripción e índices pel Dr. Lluís Batlle i Prats, XXV + 648 pàgs. + 2 làms., Girona, 1953 (exhaurit).

DR. JAUME ROURA ROCA. PBRO.

Posición doctrinal del Fr. Nicolás Eymerich, O.P., en la polémica luliana, XII + 116 pàgs., Girona, 1959 (exhaurit).

JOAN BUSQUETS I DALMAU I JOAQUIM NADAL I FARRERAS

Les possibilitats de la demografia històrica de les comarques gironines: Inventari dels arxius parroquials de la diòcesi, XII + 144 pàgs., Girona, 1975 1.000 ptes.

MARIA DOLORS FULCARÀ I TORROELLA

Girona i el Modernisme. Contribució a la història dels ambients político-culturals del començament de segle, XII + 216 pàgs., Girona, 1976.

MARIA DE BOLÓS I CAPDEVILA

La comarca de Olot. Estudio de geografia regional, 602 pàgs., Barcelona, 1977 (exhaurit).

RAMON ALBERCH I FUGUERAS

Els orígens de la Girona Contemporània. La crisi de començaments del segle XIX, XV + 178 pàgs., Girona, 1978 (exhaurit).

LLUÍS BATLLE I PRATS

La cultura a Girona de l'Edat Mitjana al Renaixement, XV + 337 pàgs., + 17 làms., Girona, 1979.

RAMON ALBERCH I FUGUERAS I JOAQUIM NADAL I FARRERAS

Bibliografia històrica de les comarques gironines. I. Ciutat de Girona, XII + 270 pàgs., Girona, 1982.

PERE FREIXAS I CAMPS

Art Gòtic a Girona. Segles XIII-XIV, 400 pàgs., Girona, 1983 (exhaurit).

JOSEP MA. MARQUÈS I PLANAGUMÀ

Els pergamins de la Mitra (891-1687). Arxiu Diocesà de Girona, 192 pàgs., Girona, 1984.

RAMON ALBERCH I FUGUERAS I NARCÍS CASTELLS I CALZADA

La població de Girona (segles XIV-XX), II + 184 pàgs., Girona, 1985

JOAN BOADAS I RASET

Girona després de la Guerra de Successió, Riquesa urbana i estructura social al primer quart del segle XVIII, 262 pàgs., Girona, 1986.

LLUÍS COSTA I FERNÁNDEZ

Historia de la premsa a la Ciutat de Girona (1787-1939), 268 pàgs., Girona, 1987.

NARCÍS XIFRE I RIERA, PVRE.

Girona 1916. Història d'una frustració política, 224 pàgs., Girona, 1987.

ENRIC MIRAMBELL I BELLOC

Història de la Impremta a la ciutat de Girona, 237 pàgs., Girona, 1988.

TOMÀS CARRERAS I ARTAU

La meva Girona. Memòries, 210 pàgs., Girona, 2001.

GEMMA DOMÈNECH I CASADEVALL

Els oficis de la construcció a Girona. 1419-1833. Ofici i confraria. Mestres de cases, picapedrers, fusters i escultors a Girona, 428 pàgs., Girona, 2001.

JOAQUIM NADAL I FARRERAS

Emilio Grahit y Papell. Memorias de un ex-alcalde gerundense, 216 pàgs., Girona, 2003.

NARCÍS M. AMICH I RAURICH

Les terres del nord-est de Catalunya a les fonts escrites d'època tardoantiga (segles IV-VII), 320 pàgs., Girona, 2006.

FRANCESCA VILA I ALSINA

El bisbe de Girona Pere Roger: segle X-1051: mil·lenari de l'inici del seu episcopat 1010-2010., 194 pàgs. Girona 2010.

LLUÍS BUSQUETS I DALMAU

Jaume Busquets i Mollera (Girona, 1903-1968) Artista i pedagog dels bells oficis, 134 pàgs., Girona 2012.

ESTER ARCHÉ I SALELLAS

L'arqueòleg Pere de Palol Salellas i el poble d'Agullana, 77 pàgs., Girona 2017.

Preu de venda: Socis: 15 € No socis: 21 €

COL·LECCIÓ PATRIMONI CULTURAL

Edició conjunta de l'Ajuntament de Girona i de l'Institut d'Estudis Gironins

1. NARCÍS AMICH I RAURICH,

Els sarcòfags romans i paleocristians de Sant Feliu de Girona. Girona, 2000.

2. JAUME FÀBREGA,

La cuina medieval. A taula amb Francesc Eiximenis. Girona, 2000.

3. PEP VILA,

La Setmana Santa a Girona. Girona, 2000.

4. DAVID IGLESIAS I FRANCH,
La muralla de Girona. Dels orígens a l'enderrocament. Girona, 2003.
5. LLUÍS COSTA,
Els mitjans de comunicació a Girona (1787-2003). Girona, 2003.
6. ANNA RIBAS,
Les inundacions a Girona, 2006.
7. ENRIC MIRAMBELL I BELLOC
Els impressors gironins del Renaixement a la Renaixença. Girona, 2007.
8. ÀNGEL RODRÍGUEZ VILAGRAN
La comunicació catòlica a la diòcesi de Girona. Girona, 2011, 143 pàgs.